

İNKILAP TARİHİ

8. SINIF

4.ÜNİTE

ATATÜRK İLKELERİ

CUMHURİYETÇİLİK

Cumhuriyetçilik, milli egemenliğin hâkim kılındığı bir yönetim biçimidir.

Anahtar kelimeler

Ulusal Egemenlik, Ulusal irade, Demokrasi, Milli Bağımsızlık, Çok Partili Yaşam, Seçme ve Seçilme Hakkı

MİLLİYETÇİLİK

Geçmişte bir arada yaşayan gelecekte de yaşama kararlılığı olan aynı vatan, dil, kültür ve duygu birliği olan topluluktur.

Anahtar kelimeler

Milli Birlik ve Beraberlik, Milli Bağımsızlık, Millet Sevgisi, Vatan Sevgisi, Milli Tarih anlayışı, Yurtta Sulh Cihanda Sulh, Dil ve Kültür Birliği

HALKÇILIK

Milletin çıkarına ve yararına, eşit olarak, devletin halka hizmet etmesine denir.

Anahtar kelimeler

İnsan sevgisi, eşitlik, adalet, dayanışma, halk, eşit oy, sosyal devlet anlayışı.

LAİKLİK

Hukuk kurallarının dine değil, akla, bilime dayandırılması Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasıdır.

Anahtar kelimeler

Akılcılık, Pozitif düşünce, Din ve vicdan özgürlüğü, Din ve devlet işlerinin ayrılması, Deney ve gözlem,

DEVLETÇİLİK

Ülkenin güçlü bir ekonomiye sahip olmasını gerçekleştirmek için izlenecek yol ve yöntemlerin belirlenmesine denir.

Anahtar kelimeler

Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT), I. ve II. Kalkınma Planları, Devlet yatırımı, Ekonomi, Liberalizm, Karma Ekonomi, Özel Teşebbüs

İNKILAPÇILIK

Çağın gerisinde kalmama, ilerleme, iyiye, güzele ve doğruya ulaşma kararlılığıdır.

Anahtar kelimeler

Yenileşme, yenilik, batılılaşma, çağdaşlaşma, muasır medeniyet, modernleşme, uygarlık

Atatürk ilkeleri yeni kurulan Türkiye Cumhuriyet'inin kurumlarının temelini oluşturmuştur. Yenilik hareketleri de bu ilkeler etrafında toplanmıştır. Yeni kurulan devletin yapısını özetleyen bu altı ilke 1937 yılında anayasaya eklenmiştir.

KAVRATAN SORU: 15 Temmuz darbe girişimi karşısında milyonlarca insanın birlikte hareket etmesi daha çok hangi ilke ile bağdaştırılabilir?

.....
.....(33)

Millî Mücadele'nin ardından yönetim sistemini modernleştirmek, millî egemenlik anlayışını hâkim kılmak ve kalıcı hâle getirmek için siyasi alanda birçok çalışma yapıldı.

a-Saltanatın Kaldırılması (1 Kasım 1922)

İtilaf Devletleri, Lozan barış görüşmelerine TBMM'nin yanında Osmanlı Hükûmeti'ni de davet etmeleri üzerine TBMM, Osmanlı Hükûmetinin varlığını hukuken sona erdirmek için harekete geçti. 1 Kasım 1922'de kabul edilen bir kanunla saltanat ile hilafet birbirinden ayrıldı ve saltanat kaldırıldı. Devletteki iki başlılık ortadan kaldırıldı. Millî egemenlik ilkesinin hayata geçirilmesi yolunda önemli bir adım atıldı.

KAVRATAN SORU: Saltanat kaldırıldığı halde halifelik makamının kaldırılmamasının nedeni ne olabilir açıklayınız?

.....
.....
.....(34)

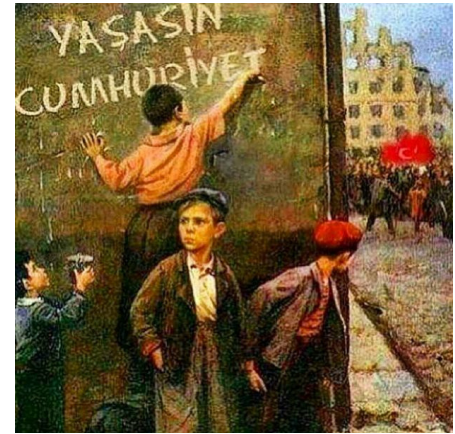

Ankara'nın Başkent İlan Edilmesi (13 Ekim 1923)

23 Nisan 1920 de TBMM'nin Ankara'da açılmasıyla yeni Türk Devletinin temelleri atıldı. Kurtuluş Savaşı buradan yönetildi. Böylece Ankara, fiilen başkent durumuna geldi. Ankara'nın başkent ilan edilmesinde; Milli mücadelenin idari merkezi olması, TBMM'nin burada açılması Askeri ve coğrafi açıdan güvenli bir yerde olması Anadolu'nun orta yerinde ve merkezi bir konumda olması gibi nedenler etkili olmuştur.

CUMHURİYETİN İLANI (29 EKİM 1923)

Saltanatın kaldırılmasıyla millî egemenlik yolunda önemli bir adım daha atıldı. Yeni Türk Devleti'nin yapacağı inkılaplara en uygun rejimin Cumhuriyet olması ve millet iradesine en uygun yönetim şekli olması dolayısıyla 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edildi. Mustafa Kemal ilk Cumhurbaşkanı İsmet (İnönü) Bey, Başbakan olarak atandı. Fethi (Okyar) Bey ise TBMM Başkanlığı'na seçildi.

Cumhuriyet ile birlikte

- devletin adı
- devletin rejimi
- devletin başkanı

soruları cevaplarını bulmuş oldu.

KAVRATAN SORU: Cumhuriyet yönetiminin tercih edilmesinin nedenini açıklayınız?

.....
.....
.....(35)

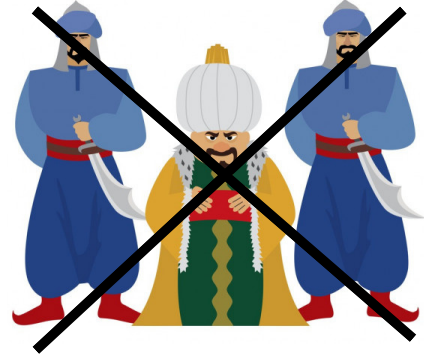
KAVRAM
BİLGİ

Halifelik, İslam devletlerinde oluşturulan siyasi bir kurumdur. İslam tarihinde Hz. Muhammed'in (s.a.v.) ölümünden sonra devletin başına geçen kişilere "halife" deniliyordu.

Halifelik, Emeviler'den itibaren babadan oğula geçmeye başlayarak saltanata dönüştü. Yavuz Sultan Selim döneminde Osmanlı soyuna geçen halifelik makamını dini ve siyasi amaçlarla kullandı. Halifelik, siyasi açıdan cumhuriyetçi ve laik yönetim biçimiyle bağdaşmıyordu. Cumhuriyetin ve yapılacak yeniliklerin önündeki bu engelin, bir an önce kaldırılması gerekiyordu.

HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 MART 1924)

Halifelik kurumunun milli egemenlikle bağdaşmaması, halifenin padişah gibi davranarak devlet işlerine karışması gibi nedenlerle TBMM, 3 Mart 1924'te çıkardığı bir yasa ile halifeliği kaldırmış ve Osmanlı Hanedanı'nın yurt dışına çıkarılmasını kararlaştırmıştır.

Halifeliğin kaldırıldığı gün;**Şer'îye ve Evkâf Vekâleti**

Osmanlı Devleti'nde din işleri ve vakıf hizmetleri bu kurum tarafından yürütülüyordu. Halifeliğin kaldırıldığı gün, bu kurum da kaldırıldı.

yerine

Diyamet İşleri Başkanlığı
ve Vakıflar Genel
Müdürlüğü kuruldu.

Erkân-ı Harbiye Vekâleti

Osmanlı Devleti'nde askerlik işlerinden sorumlu olan bu kurumun adı "Savaş Bakanlığı" anlamına gelen Erkân-ı Harbiye idi. 3 Mart 1924 tarihinde kaldırıldı.

yerine

Genel Kurmay
Başkanlığı ve Milli
Savunma Bakanlığı
kurulmuştur.

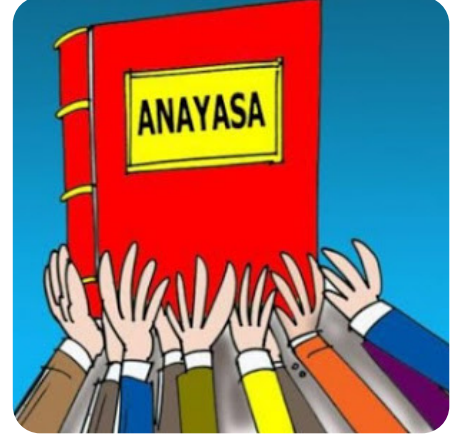
Tevhid-i Tedrisat Kanunu kabul edildi.

Bütün eğitim kurumları Millî Eğitim Bakanlığına bağlanarak eğitimde birlik sağlandı.

1924 ANAYASASI 20 NİSAN 1924

1921 yılında hazırlanan Teşkilat-ı Esasiye Kanunu 1921 anayasası olağanüstü şartlar altında kabul edilmiş bir anayasa idi. Bu nedenle eksik ve yetersiz kalan yönleri vardı. Cumhuriyetin ilanından sonra 1921 Anayasası yetersiz kaldığı için 1924 Anayasası'nın hazırlanması zorunlu hale gelmiştir.

1924 Anayasası'nın bazı maddeleri şunlardır:

- Türkiye Devleti bir cumhuriyettir.
- Türkiye Devleti cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, laik ve inkılapçıdır. Devlet dili Türkçedir. Başkent Ankara'dır.
- Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir.
- Yasama yetkisi ve yürütme gücü, Türkiye Büyük Millet Meclisinde belirir ve onda toplanır.
- Meclis, yasama yetkisini kendi kullanır.
- Meclis, yürütme yetkisini, kendi seçtiği cumhurbaşkanı ve onun tayin edeceği Bakanlar Kurulu eliyle kullanır. Meclis, hükûmeti her vakit denetleyebilir ve düşürebilir.

	YASAMA	YÜRÜTME	YARGI	UYGULAMA
1921 ANAYASASI	TBMM	TBMM	TBMM	Güçler birliği
1924 ANAYASASI	TBMM	Cumhurbaşkanı	Mahkemeler	Güçler ayrılığı

KAVRATAN SORU: Sizce 1921 ve 1924 anayasası arasında ne gibi farklar bulunmaktadır açıklayınız?

.....
.....(36)

ETKİNLİK-23

Aşağıdaki cümlelerden doğru alanların başına D, yanlış olanların başına Y yazınız.

- () 1. Cumhuriyetin ilanı ile birlikte hükümet kurma konusunda meclis hükümeti sisteminden kabine sistemine geçilmiştir.
- () 2. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulüyle birlikte eğitim öğretimde yeni Türk harfleri kullanılmaya başlanmıştır.
- () 3. Toplumda ayrıcalık belirten unvanların yasaklanması halkçılık ilkesinin gereğidir.
- () 4. Halifeliğin kaldırılması ile laiklik yolunda önemli bir adım atılmıştır.
- () 5. Siyasi alanda yapılan inkılaplar daha çok yönetim alanı ile ilgilidir.

Medeni Kanun'un Kabulü

Atatürk Dönemi'nde hukuk alanında yapılan düzenlemelerin en önemlilerinden biri Medeni Kanun'un kabul edilmesidir. Medeni Kanun; evlenme, boşanma, miras konuları ve kadınların toplumsal hayattaki yeri ile ilgili düzenlemeleri içerir.

Medeni kanunun kabulüyle:

- Kadın erkek eşitliği toplumda sağlanmıştır.
- Kadına istediği mesleğe girme hakkı tanınmıştır.
- Tek eşle evlilik kabul edilmiş boşanma belli şartlara bağlanmıştır.
- Mirasta kız erkek arasındaki eşitlik sağlanmıştır
- Kanunlar tüm T.C vatandaşlarına uygulanabilir hale getirilmiştir.

Medeni Kanun ile aile hukuku çağdaş kanunlara göre yeniden düzenlendi. Kadınların hakları yasal güvence altına alındı. Toplumsal hayatta ve çalışma hayatında kadın-erkek eşitliği sağlandı.

KAVRATAN SORU: Medeni Kanun'un maddelerine bakılarak hangi alanlarda kadınlara haklar verildiğini yazınız?

.....(37)

ÖNCE**SONRASI****Hukuk Alanında Yapılan Diğer Düzenlemeler**

- 8 Mayıs 1928'de İsviçre'den borçlar kanunu alındı.
- 10 Mayıs 1928'de Alanya'dan ticaret kanunu alındı.
- 1 Temmuz 1928'de İtalya'dan ceza kanunu alındı.

ETKİNLİK-24

Aşağıdaki boşlukları doğru kelimeler ile doldurunuz.

1. Medeni Kanun alanda yapılan inkılaplardır.
2. Ticari ilişkileri düzenlemek amacıyla 1926 yılında çıkarılmıştır.
3. Kadın ve erkeğin şahitliği eşit kabul edilmesi.....ilkesini yansıtır.
4. Kadına istediği mesleğe girme hakkıalanda tanınmış bir haktır.
5. Medeni Kanun ile dini nikah yerinenikah geçerlilik kazanmıştır.

Eğitim sistemiyle birlikte Osmanlı Devleti de çökmüştü. Genç cumhuriyetin yeni ve modern bir eğitim anlayışıyla ayağa kalkması gerekiyordu. Cumhuriyeti koruyacak ve geliştirecek bir neslin yetiştirilmesi için eğitim sisteminin düzenlenmesi zorunluydu.

1-Tevhid-i Tedrisat Kanunu (3 Mart 1924)

Osmanlı devletinde bazı okullar ve medreseler Seriya ve Evkaf Vekuleti (Dini işler ve vakıflar bakanlığı) ne bağlıydı.

Avrupa tarzında eğitim veren okullar ise Macirif Vekaleti (Eğitim Bakanlığı) tarafından yönetilmekteydi.

Atatürk, Türk Eğitim sisteminin millî ve çağdaş temeller üzerine oturmasına istiyordu. Yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde kararlı ve merkezî bir eğitim sistemi oluşturulması için acilen çalışmalar başlatıldı. 3 Mart 1924'te Tevhid-i Tedrisat Kanunu çıkarılarak eğitimde birlik sağlandı. Ülke genelinde farklı sistemlerle eğitim veren tüm okullar Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı. Yabancı ve azınlık okulları devlet kontrolüne alınarak bu okulların zararlı faaliyetlere karışması engellenmiş oldu.

- Eğitim kurumları laik, çağdaş bilimlere göre düzenlendi.
- İlköğretim zorunlu hale getirilip ücretsiz yapıldı.
- Kız erkek aynı okula giderek karma eğitim başladı.
- Tüm okulların Türk müfettişler tarafından denetlenmesi ve eğitim dilinin Türkçe olması kararlaştırıldı.

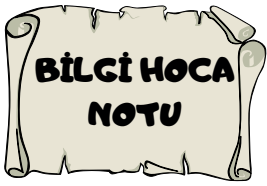
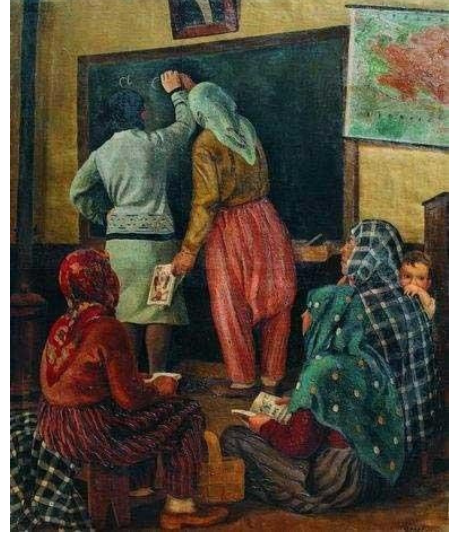

2-Harf İnkılabı ve Millet Mektepleri 1928

Bilgi, kültür ve eğitimi halka yaymak; okuma ve yazmayı kolaylaştırarak okuryazar oranını yükseltmek isteyen Atatürk, alfabe konusuna büyük önem vermiştir. Atatürk 1928'de "Vatandaşlar! Düşününüz ki bir toplumun yüzde onu okuma yazma bilir, yüzde doksanı bilmez. Bundan insan olarak utanmak lazımdır." diyerek alfabe değişiminin gerekçesini ortaya koymuştur. 1 Kasım 1928'de, **Türk Harflerinin Kabul ve Uygulanması Hakkındaki Kanun** kabul edildi.

3-Millet Mektepleri Açılıyor

Harf inkılabının başarıya ulaşması için bütün yurtta okuma ve yazma seferberliği başlatıldı. Yeni alfabenin öğrenilmesi için **Millet Mektepleri** açıldı. Millet Mekteplerinde yüz binlerce vatandaş yeni alfabeyle okuma ve yazmayı öğrendi. Atatürk, yeni alfabe tanıtmak, bu alfabenin benimsenmesini ve öğrenilmesini kolaylaştırmak için yurt gezisine çıktı. Birçok ilde yazı tahtasının başına geçerek yeni alfabe halka öğretmeye çalıştı, halka örnek oldu. Bu durum halkın yeni alfabe ve okuma yazmaya olan ilgisinin artmasını sağladı.

Millet Mekteplerinde halka yeni Türk alfabesini öğrettiği için Mustafa Kemal Atatürk'e, 24 Kasım 1928'de, "Başöğretmen" unvanı verilmiştir.

KAVRATAN SORU: Mustafa Kemal'e başöğretmen ünvanının verilmesinin nedenini açıklayınız?

.....(38)

ETKİNLİK-25

Aşağıdaki boşlukları doğru kelimeler ile doldurunuz.

1.ile eğitimde ve öğretimde birlik sağlanmıştır.
2. Yeni Türk harflerinin kısa zamanda halk tarafından öğrenilmesi için kurulmuştur.
3. Eğitimde karma sisteme geçilmesi ilköğretimin parasız olması ilkesinin bir gereğidir.

Türk Tarih Kurumu (12 Nisan 1931)

Atatürk, tarih bilimine ve Türk çocuklarının tarihlerini bir bütünlük içinde öğrenmelerine büyük önem vermiştir. Bu amaçla Türk tarihinin köklerini araştırmak ve Türklerin dünya medeniyetine katkılarını ortaya çıkarmak amacıyla Türk Tarih Kurumu kurulmuştur.

Türk Dil Kurumu (12 Temmuz 1932)

Atatürk'ün talimatıyla Türkçeyi yabancı dillerin etkisinden kurtarıp geliştirerek bilim dili hâline gelmesini sağlamak ve aydınların dili ile halkın dili arasındaki açığı kapatmak için Türk Dil Kurumu kurulmuştur. 26 Eylül günü "Dil Bayramı" ilan edildi. Türk kültürünü bilim metoduyla işlemek ve okullarımıza bilimsel anlayışlara göre donatılmış öğretmen yetiştirmek için Ankara'da **Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi** açıldı.

Üniversite Reformu (1 Ağustos 1933)

Osmanlı Devleti zamanında kurulan Dârülfünun kurumları modern ilimleri ülkeye getirmek için kurulmuşlardır. Dârülfünun kurumları Osmanlı zamanında istenilen atılımları gerçekleştirilemedi. Cumhuriyet Dönemi'nde de ülke çapında başlatılan inkılap hareketlerine yeterli desteği veremediği için eleştirilere maruz kaldı. Dârülfünun Cumhuriyet Dönemi'nde yenilen modernize edilmesi için İsviçre'den konuyla ilgili bilim adamları getirilerek Dârülfünun'un yeniden yapılandırılması için rapor hazırlaması istendi. Hazırlanan raporda Dârülfünun'un çağın gerisinde modern olmayan yöntemler kullandığı ve revize edilmesi gerektiği bilgileri yer aldı.

DARÜLFÜNUN**İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ**

Bu gelişmeler üzerine 1 Ağustos 1933'te Dârülfünun Kurumu kaldırılarak yerine modern yöntemlerle eğitim veren İstanbul Üniversitesi açıldı.

KAVRATAN SORU: "Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, başarılı olmak için en hakiki mürşit ilimdir, fendir. İlimin ve fennin dışında mürşit aramak gaflettir, cehalettir, dalalettir" Mustafa Kemal ATATÜRK'ün bu sözünde anlatmak istediğini açıklayınız?

.....
.....(39)

Güzel Sanatlar ve Spordaki Gelişmeler

Atatürk "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." ifadesiyle güzel sanatların önemini vurgulamıştır.

- 1926 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi, Güzel Sanatlar Akademisine dönüştürülmüştür.
- Resim ve heykel öğrenimi için Avrupa'ya öğrenciler gönderilmiş, sanat eserlerinin sergilenmesi için Resim ve Heykel Müzesi açılmıştır.
- Trenlerde ve gemilerde gezici sergiler açılarak bu sanat dalları halka sevdirmeye çalışılmıştır.

ETKİNLİK-26

Aşağıda verilen eğitim ve kültür alanındaki inkılapları ilişkili olduğu alanla eşleştiriniz.

1. Musiki Muallim Mektebi
2. Türkiye İdman Cemiyeti
3. Resim ve Heykel Müzesi
4. Millet Mektepleri

RESİM

MÜZİK

SPOR

EĞİTİM

1-Şapka Kanunu ve Kıyafette Değişim

- Osmanlı toplumunda kıyafet birliği yoktu. Mustafa Kemal bu birliği sağlamak ve çağdaş görünüme ulaşmak için 25 Kasım 1925'te şapka kanunu nu çıkarmıştır. Bu kanunla fes yerine şapka giymeye başlandı. Böylece toplum karmaşası önlenmiş ve modern görünüm kazanmıştır.
- Şapka inkılabı toplum tarafından benimsenince 3 Aralık 1934'te **Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun** çıkarıldı. Bu Kanun ile de hangi din ve mezhepten olursa olsun ibadethanelerin dışında, insanların dinî kıyafetle gezmeleri yasaklandı.

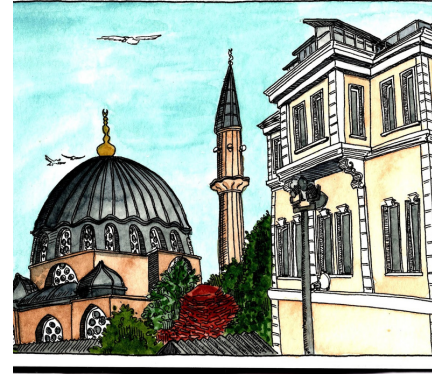

KAVRATAN SORU: Neden kılık kıyafet değişikliğine ihtiyaç duyulmuştur açıklayınız?

.....
.....(40)

2-Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılması

- Osmanlı devletinde din ve kültür kurumları olan tekke ve zaviyeler son dönemlerinde amaçlarından uzaklaşmış görevlerini yerine getirmemekteydi .
- Çağdaş bir toplum olabilmek için 30 Kasım 1925'te tekke ve zaviyeler kapatıldı.
- Bu kanunla **şeyh dede derviş mürit** gibi bir takım ünvanlarında kullanılması yasaklanmıştır.
- Böylece toplumsal alanda çağdaşlaşma ve laikleşme adına önemli bir adım atıldı.

KAVRATAN SORU: Şeyh, derviş, mürit, dede ve seyyit gibi ünvanların kullanılması ve bu ünvanların sembolü hâline gelmiş elbiselerin giyilmesi de yasaklandı. Ayrıcalıkların kaldırıldığı eşit bir toplum oluşturulmaya çalışılması hangi ilke kapsamına girer?

.....
.....(41)

KAVRAM
BİLGİ

Tekke, bir şeyhin yönetiminde tasavvuf eğitiminin verildiği mekânın adıdır.
Tekkenin küçük olanlarına **zaviye** denir.

3-Takvim, Saat ve Ölçülerde Değişim

Osmanlı devletinde kullanılan takvim, saat, ölçü diğer toplumlardan farklıydı. TBMM hem ülke içinde hem de ülke dışındaki karışıklığı önlemek amacıyla:

- Hicri ve rumi takvim yerine :**Miladi takvim**
- Alaturka saat yerine : **Uluslar arası saat**
- Resmî tatil günü cuma yerine : **Pazar**
- Eski ölçüler yerine : **Metre ve kilogram**

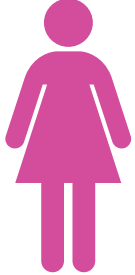
kabul edildi.

Yapılan düzenlemelerle hem ülke içinde birlik sağlanıp ikilik ve kargaşa önlenmiş hem de Batılı devletlerle olan ekonomik ilişkiler belli bir düzene girmiş oldu.

4-Soyadı Kanunu (21 Haziran 1934)

Osmanlı Devleti'nde kişilerin ve ailelerin soyadı yoktu. Kişiler genellikle baba adı, meslek veya lakaplarıyla çağrılıyordu.

Kozcağızlı

Ahmet kızı Ayşe

Demirci

Mehmet Efe

Kara Fatma

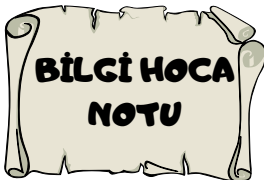
Tatar

Ramazan

Bu durum tapu, miras, askerlik ve diğer işlerde kişiler arasında karışıklıklara neden oluyordu.

Cumhuriyet sonrası yaşanan bu karışıklıkları önlemek için 1934 yılında Soyadı Kanunu çıkarıldı. Bu kanunla birlikte toplumda ayrıcalıklara neden olan ağa, dayı, bey, paşa, hafız ve molla, hanım, hazretleri gibi lakaplara da son verildi. Bu kanunun bazı maddeleri şöyledir:

- Soyadlarının Türkçe olması,
- Gülünç ve ahlaka aykırı olmaması,
- Rütbe ve ayrıcalık bildirmemesi,

**BİLGİ HOCA
NOTU**

1934 yılında Meclis'te kabul edilen bir yasa ile Mustafa Kemal'e "Atatürk" soyadı verilmiştir. Atatürk, soyadı başkaları tarafından kullanılamaz sadece Mustafa Kemal'e aittir.

KAVRATAN SORU: Mustafa Kemal'in yukarıda verilen nüfus cüzdanını inceleyerek hangi inkıpların yapıldığını yazınız?

.....
.....(42)

5-Türk kadınına sağlanan haklar

1926 yılında çıkarılan Medeni Kanun ile kadınlar; evlenme, boşanma ve miras gibi konularda erkeklerle aynı haklardan yararlanmaya başladı. Ayrıca istedikleri mesleğe yönelme hakkını elde ettiler. Böylece sosyal ve ekonomik hayatta da kadın-erkek eşitliği sağlanmış oldu.

Siyasal alanda kadın-erkek eşitliğinin sağlanması için aşağıdaki çalışmalar yapıldı:

1930'da kadınlara belediye seçimlerinde seçme hakkı verildi.

1933'te kadınlara muhtarlık seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı verildi.

1934'te Anayasa'ya eklenen madde ile kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkı verildi.

TÜRKİYE'NİN

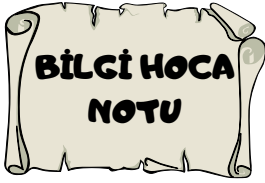
İlk kadın muhtarı
Gül ESİN

İlk kadın başbakanı
Tansu ÇİLLER

İlk kadın bakanı
Türkan AKYOL

Türk Kadınına verilen siyasi hakları

Belediye

Muhtar

Vekil

Şeklinde kodlayabilirsiniz

ETKİNLİK-27

Mustafa Kemal'in verilen sözleri doğrultusunda yapılan inkılapları eşleştiriniz.

1

"Efendiler ve ey millet; biliniz ki, Türkiye Cumhuriyeti, şeyhler, müritler memleketi olamaz. En doğru, en hakiki yol medeniyet yoludur.

Şapka Kanunu

a

2

Medeni ve beynelmilel kıyafet, bizim için, çok cevherli milletimiz için layık bir kıyafettir. Onu giyeceğiz.

Ölçü, saat değişikliği

b

3

Bizim halkımız menfaatleri birbirinden ayrılır sınıflar halinde değil, aksine çalışmalarının sonucu birbirine lazım olan sınıflardan ibarettir.

Tekke zaviye ve türbelerin kapatılması

c

4

Medeniyet yolunda başarı, yenilikleri kavrayıp uygulama alanında başarılı olmak için tek ilerleme ve gelişme yolu budur.

Soyadı Kanunu

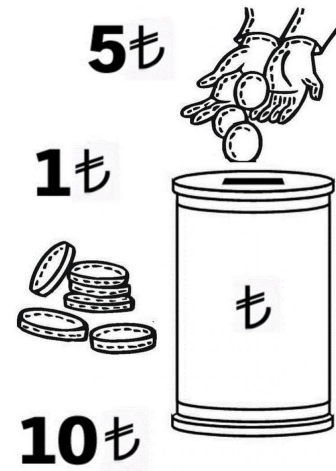
d

İzmir İktisat Kongresi (27 Şubat – 4 Mart 1923)

- Yeni Türk devletinin ekonomi politikasını belirlemek ve ekonomik bağımsızlık yolunda gerekli çalışmaları yapmak amacıyla çiftçi, tüccar, sanayici ve işçi temsilcilerinin katılımı ile toplandı.
- Kongrede devletin ekonomik bağımsızlığını sağlayacak ve ülkenin ekonomik kalkınmasına hizmet edecek konular görüşüldü.

Misak-ı İktisadi Kararları

- Türkiye halkı millî hâkimiyetini hiçbir şeye feda etmez.
- Türkiye halkı, kullandığı eşyayı mümkün olduğunca kendi üretir. Çok çalışır. Zamanda, servette ve dış alımda israftan kaçır. Millî üretimi sağlamak için geceli gündüzlü çalışmak ilkesidir.
- Türkiye halkı, bir altın hazinesi üzerinde oturduğunun bilincindedir.
- Türk, ilim ve sanat yeniliklerini nerede olursa olsun alır.

KAVRATAN SORU

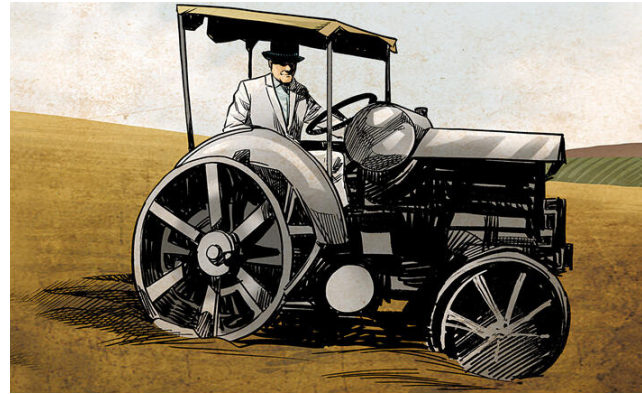
1. Hangi kararlar millî üretimi artırmaya yöneliktir?
.....
2. Hangi kararlar tasarruf bilincini artırmaya yöneliktir?
.....
3. Hangi kararlarda millî ve manevi değerlere vurgu yapılmıştır?
..... (43)

Tarım Alanında Yapılan Çalışmalar
Aşar Vergisinin Kaldırılması;

Osmanlı Devleti zamanında köylüden alınan Aşar vergisi (1/10 oranındaki ürün vergisi) kaldırıldı. (1925)

Aşar verginin kaldırılması ile köylüyü ağır vergi yükünden kurtarmak ve tarımsal üretimi arttırmak amaçlanmıştır.

- Toprak Reformu yapıldı ve köylüye toprak mülkiyeti sağlandı.
- Tarım Kredi Kooperatifleri kuruldu.
- Ankara'da Atatürk Orman Çiftliği kuruldu.
- Yüksek Ziraat Enstitüsü kuruldu.
- Ziraat okulları açıldı.
- Örnek çiftlikler kuruldu.
- Makineleşmeye önem verildi

KAVRATAN SORU

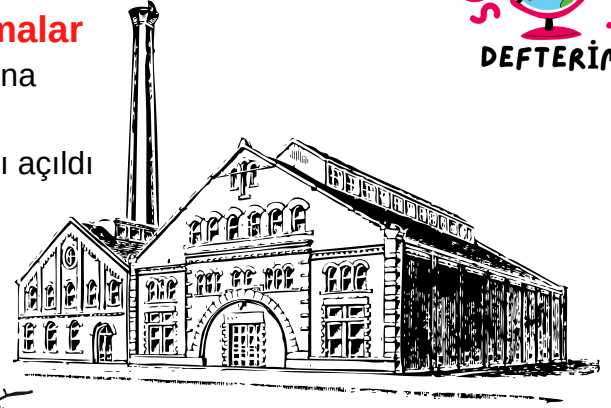
Aşar vergisinin kaldırılarak halkın önemli bir ekonomik yükten kurtarılması, Atatürk ilkelerinden en çok hangisiyle ilgilidir?

..... (44)

Sanayi ve Ticaret Alanında Yapılan Çalışmalar

Ham maddesi ülke içinde bulunan sanayi yatırımlarına öncelik verildi.

- Malatya, Kayseri ve Bursa'da dokuma fabrikaları açıldı
- Gemlik'te ipek fabrikası,
- İzmit'te kâğıt fabrikası,
- Karabük'te demir-çelik fabrikası,
- Beykoz'da Paşabahçe Cam Fabrikası kuruldu

- İş Bankası (1926)
- Sümerbank (1933)
- Halkbank (1933)
- Etibank (1935)
- Denizbank (1938)

Yer altı zenginliklerimizin tespiti ve işletilebilmesi için **Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü** kuruldu.

Yabancıların elinde bulunan bazı işletmeler satın alınarak millîleştirildi.

KAVRATAN SORU : Yabancılar tarafından işletilen tesislerin, parası ödenerek satın alınması Atatürk ilkelerinden en çok hangisiyle ilgilidir?

..... (45)

Özel sektörü özendirmek amacıyla 1927'de **Teşvik-i Sanayi Kanunu** çıkarıldı. Ancak özel sermaye yetersizliği ve 1929 Dünya ekonomik krizinin etkisiyle istenilen sonuç elde edilemedi. Yatırımların daha verimli yapılabilmesi için kalkınma planları hazırlandı. 1933'te hazırlanan "I. Beş Yıllık Sanayi Planı" ile özel sektörün yapamadığı yatırımların devlet eliyle yapılması planlandı.

Denizcilik Alanında Yapılan Çalışmalar**KABOTAJ KANUNU - 1 TEMMUZ 1926**

Bu hak Osmanlı Devleti'nde yabancı şirketlere verilmişti. Bu durum ekonomik bağımsızlığımıza ve egemenlik haklarımıza aykırı bir durumdu.

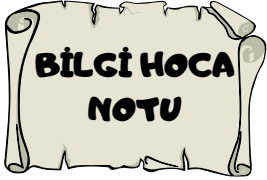
**KAVRAM
BİLGİ**

Kabotaj; bir ülkenin kendi karasularında (deniz ve limanları arasında) yük ve yolcu taşıma hakkıdır.

19 Nisan 1926'da çıkarılan Kabotaj Kanunu ile Türk kara sularında gemi işletme ayrıcalığı yabancıardan alınarak Türk vatandaşlarına devredildi. Ayrıca Türk sahillerinin bir noktasından diğer bir noktasına malzeme ve yolcu taşıma yetkisi sadece Türk sancağı taşıyan gemilere verildi.

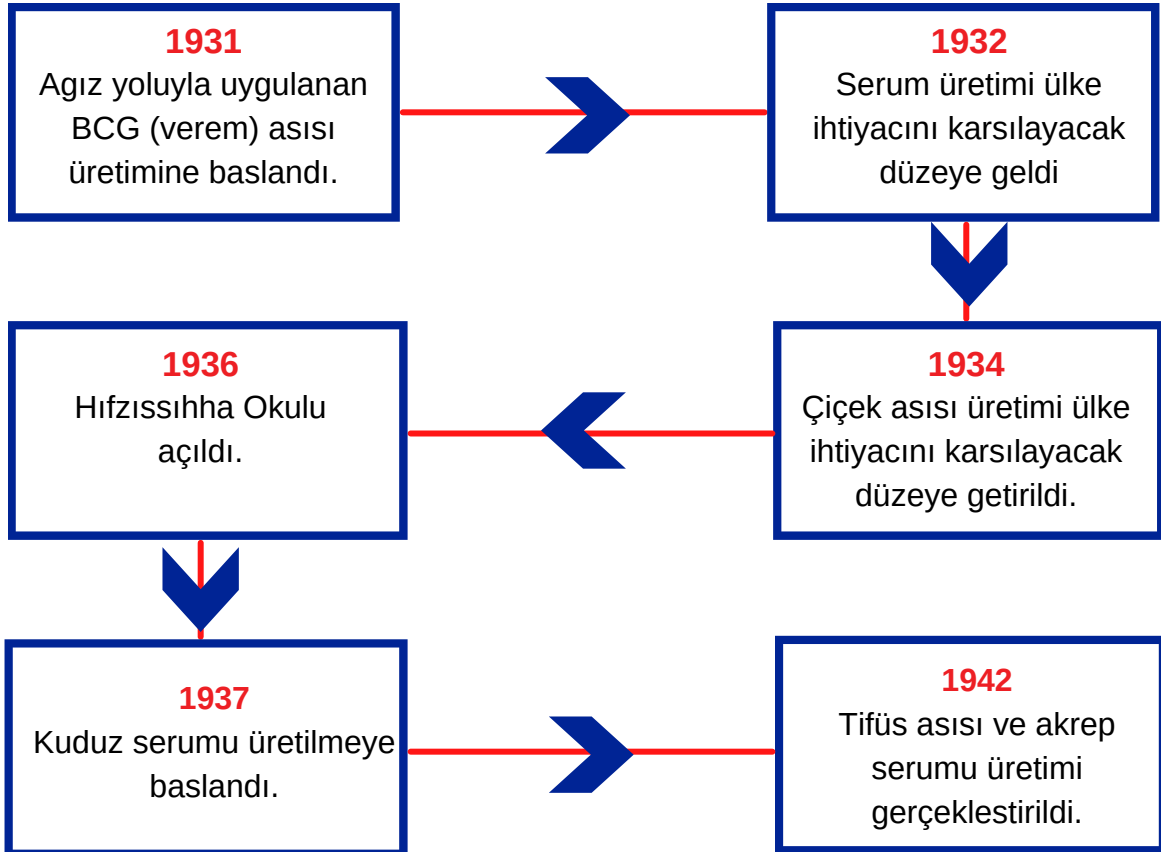
- Cumhuriyetin ilk yıllarında hastane, doktor, eczane, dispanser ihtiyacı çok fazlaydı. Bu alanlarda çalışma yapmak üzere daha Millî Mücadele devam ederken 1920 yılında **Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı** kuruldu.
- 1925'ten itibaren Ankara, Sivas, İstanbul, Trabzon, Erzurum ve Diyarbakır gibi büyük illerde Numune Hastaneleri açıldı.
- 1930'da çıkarılan Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile koruyucu sağlık hizmetleri alanında düzenlemeler yapıldı.
- Veremle mücadele edebilmek için Sanatoryum Hastaneleri açıldı.

Umumi Hıfzıssıhha Kanunu günümüzde de geçerliliği koruyup covid-19 salgını ile ilgili halkı koruyucu tedbirler almaktadır.

KAVRATAN SORU : Sağlık alanında yapılan çalışmalarda sosyal devlet anlayışı hangi ilkenin bir gereğidir? (46)

Sağlık alanında yapılan diğer çalışmalar

Cumhuriyet, devlet - vatandaş ilişkilerini en iyi şekilde düzenleyerek Türk milletini teokratik monarşilerden tamamen ayırıştırarak hukuksal alanda eşit haklara sahip bir millet hâline getirmiştir. Cumhuriyet yönetimi, vatandaşların hak ve özgürlüklerini yeniden düzenleyip bütün bireyleri yasalar önünde eşit haklara kavuşturmuştur. Ayrıca Türk milleti cumhuriyetçilik ilkesinin uygulanması ile devlet yönetiminde söz ve karar sahibi olmuştur.

Cumhuriyetin Türk toplumuna kazandırdıkları

Her Türk vatandaşı devlet yönetimine eşit olarak katılma hakkı elde etti.

Temel hak ve özgürlükler Anayasa ile güvence altına alındı.

Devlet yönetiminde tam bir katılım ve eşitlik sağlandı.

Modern bir toplum meydana getirildi.

Herkesin kanunlar önünde eşitliği sağlandı.

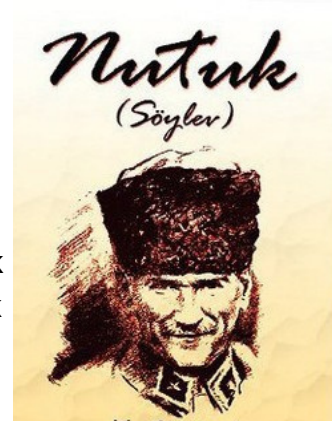
Devletin laikleşmesi sağlandı..

Bir Devrin Tanığı: Nutuk

Atatürk'ün "**1919 yılı Mayıs'ının 19'uncu günü Samsun'a çıktım.**" sözleriyle başlayıp "Gençliğe Hitabe" ile tamamladığı Nutuk; Millî Mücadele'yi, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluşunu ve 1927 yılına kadar gerçekleştirilen inkılâpları anlatan çok değerli bir kaynak eserdir.

Atatürk, Nutuk'ta olayları belgelere dayanarak anlatmıştır. Türk milletinin yeniden şahlanış destanını anlatan bu çalışma büyük uğraşlar sonucu ortaya konulmuştur.

KAVRATAN SORU : Nutuk'un birçok dile çevrilmesi hangi özelliğini gösterir?

..... (47)

ETKİNLİK-28

Aşağıda verilen olaylardan hangileri Nutuk'ta yer alır işaretleyiniz.

- a- Erzurum Kongresi
- b- 1. Dünya Savaşı
- c- Çanakkale Zaferi
- d- Cumhuriyet'in ilanı
- e- Soyadı Kanunu
- f- Ankara'nın başkent olması
- g- Atatürk'ün ölümü
- h- Sakarya Meydan Savaşı

Atatürk ilke ve inkılapları kaynağını bilimden, fenden ve çağdaş sistemlerden alır. Bu ilke ve inkılapların temel hedefi ülkemizi muasır medeniyetler seviyesine çıkarabilmektir. Atatürkçü düşünce sistemi de bu ilke ve inkılaplardan beslenir.

Bağımsızlık ve Özgürlük: Bağımsızlık, bir milletin kendi geleceğini, bir devletin kendi iç ve dış siyasetini kendi iradesiyle belirleyebilmesidir.

Millî Birlik ve Beraberlik: Aynı çatı altında ve aynı duygu etrafında birleşmiş bir milleti hiçbir kuvvet yıkamaz, esir alamaz.

Ülke Bütünlüğü: "Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez." ilkesi Millî Mücadele'nin temel hedeflerinden biri olmuştur.

Millî Tarih Bilinci: Tarih bir milletin hareket ve yaşam kaynağıdır. Atatürk, Türk çocuklarına bu bilinci kazandırabilmek için birçok çalışma yapmıştır.

Egemenliğin Millete Ait Olması: Atatürk, millet iradesinin üzerinde bir güç kabul etmemiş ve millet iradesini esas alan bir yönetim oluşturmayı temel gaye edinmiştir.

ETKİNLİK-29

Atatürk'ün aşağıda verilen sözlerinin, Atatürk ilke ve inkılaplarını tamamlayan temel esaslardan hangisiyle daha fazla ilgili olduğunu tespit ederek boşluklara yazınız.

"Biz millî varlığın temelini, millî şuurda ve millî birlikte görmektediriz."

.....1.....

"Ben milletimin en büyük ve ecdadımın en kıymetli mirası olan istiklal aşkı ile dolu bir insanım."

.....2.....

"Eğer bir millet büyükse kendisini tanımakla daha büyük olur."

.....3.....

Atatürk'ün aşağıda verilen sözlerinin, Atatürk ilke ve inkılaplarını tamamlayan temel esaslardan hangisiyle daha fazla ilgili olduğunu tespit ederek boşluklara yazınız.

"Kuvvet birdir ve o, milletindir."

.....

"Ben milletimin en büyük mirası olan istiklal aşkı ile dolu bir insanım."

.....

57 yıllık hayatına sayısız madalya ve başarı sığdıran Mustafa Kemal Atatürk Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlık sembolüdür. İdealist bir kişiliğe sahip olan Atatürk'ün diğer özellikleri de bu başarı elde etmesinde etkili olmuştur.

1- İLERİ GÖRÜŞLÜ OLMASI

Atatürk olayların gidişini değerlendirerek sonucunu tespit ederdi. Çanakkale Savaşları sırasında, düşman donanmasının nerden çıkarma yapabileceğini önceden sezerek gerekli tedbiri alması savaşın sonucunu değiştirmiştir.

2- İDEALİSTLİĞİ

Atatürk'ün en büyük ideali, Türk Milleti'nin "En medeni ve refah seviyesi yüksek bir millet olarak varlığını yükseltmek"ti. Bir idealist olarak, en kısa zamanda bu hedefe ulaşmak istiyordu.

3- ÇOK YÖNLÜLÜĞÜ

Atatürk, çok yönlü bir kişiliğe sahipti. O, askerî bir deha, yetenekli bir devlet adamı, üstün nitelikli bir mücadeleci ve inkılapçı idi.

4- AÇIK SÖZLÜLÜĞÜ

Atatürk, doğruyu söylemekten asla çekinmezdi. "Ben düşündüklerimi, daima halkın huzurunda söylemeliyim. Yanlışım varsa halk beni tekzip eder." derdi.

5- LİDERLİĞİ

Mustafa Kemal iyi bir yönetici için gerekli bütün özelliklere sahipti. Kibar davranışları, dürüstlüğü, emir veriş tarzıyla örnek olmuştur.

6- VATANSEVERLİĞİ

Vatanın savunulması için hiçbir fedakârlıktan kaçınmamıştır. Vatan savunmasını her şeyden önemli ve her şeyden üstün tutmuştur.

7- SABIRLI VE DİSİPLİNLİ OLUŞU

Atatürk, önemli düşünceler karşısında önce düşünür, inceler, araştırır ve tartışır; sonra da kesin kararını verirdi. Verdiği kararın uygulanma zamanını ise sabırla beklerdi.

8- GERÇEKÇİLİĞİ

İç ve dış politikada hiç hayalci olmamış, milletin gerçekleşmesi mümkün olmayan emeller peşinde koşturmamıştır.

ETKİNLİK-30

Aşağıdaki cümlelerden doğru alanların başına D, yanlış olanların başına Y yazınız.

- () 1. İzmir İktisat Kongresi'nde özel sektörün desteklenmesine yönelik kararlar alınmıştır.
- () 2. Türk kadını Medeni Kanun'un kabulüyle birlikte seçme seçilme hakkına kavuşmuştur.
- () 3. İstanbul Darülfünunu Cumhuriyet Döneminde kurulmuş bir yükseköğretim kurumudur.
- () 4. Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Vekaleti 3 Mart 1924'te kabul edilen bir kanunla kaldırılmış ve yerine Diyanet İşleri Başkanlığı kurulmuştur.
- () 5. Medeni Kanun ile toplumda kadın erkek eşitliği sağlanmıştır.
- () 6. Türk Kadını siyasi haklarını Avrupa'dan sonra elde etmiştir.
- () 7. Türk Dil Kurumu Türk ırkının üstünlüğünü kanıtlamak için kurulmuştur.
- () 8. Soyadı Kanunu ile toplumdaki karışıklık giderilmiştir.
- () 9. Aşar vergisinin kaldırılması ile çiftçi ekonomik bir yükten kurtulmuştur.
- () 10. Atatürk ilkeleri toplumun ihtiyaçlarından doğmuştur.

ETKİNLİK-31

Aşağıda verilen sözlerin karşısına uygun olan Atatürk İlkelerini yazınız.

- 1-Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır. (.....)
- 2- Türk milletinin yürümekte olduğu terakki ve medeniyet yolunda elinde ve kafasında tuttuğu meşale, müspet ilimdir. (.....)
- 3- Siyasi, askeri zaferler ne kadar büyük olursa olsun, ekonomik zaferlerle taçlandırılmazlarsa kazanılacak başarılar yaşayamaz. (.....)
- 4- Artık duramayız. Behemehal ileri gideceğiz. Geriye ise hiç gidemeyiz. Çünkü ileri gitmeye mecburuz. (.....)
- 5- Bizim telakkimize göre, siyasi kuvvet, milli irade, milletin bütün halinde müşterek şahsiyetine aittir, birdir. (.....)

ETKİNLİK-32

Aşağıda verilen Atatürk'ün özellikleri ile açıklamalarını eşleştiriniz.

- 1- Atatürk hayal peşinde koşmamış, doğrulardan yola çıkmıştır.....
- 2- Atatürk Milli Mücadelede pek çok insana önderlik etmiştir.....
- 3- Atatürk askerliğin yanında sanat, spor, siyaset gibi alanlarla da ilgilenmiştir.....
- 4- Atatürk gelişime ve yeniliklere açıktır.
- 5- Atatürk yurdu için her türlü fedakarlığı üstlenmiştir.....

1 Diyarbakırlı, Vanlı, Erzurumlu, Trabzonlu, İstanbullu, Trakyalı ve Malatyalı hep aynı cevherin damarlarıdır. Bu damarlar birbirini tanısın. Türk milletinin toplumsal düzenini bozmaya yönelik çabalar boğulmaya mahkumdur. Türk milleti kendinin ve memleketinin yüksek menfaatleri aleyhine çalışmak isteyen bozguncu, alçak, vatansız ve milliyetsiz beyinsizlerin saçmalamalarındaki gizli ve kirli emelleri anlamayacak ve onlara hoşgörü gösterecek bir topluluk değildir.

Mustafa Kemal'in milliyetçilik anlayışıyla ilgili olarak;

- I. Irk üstünlüğünü esas aldığı,
- II. Ayrımcı olduğu,
- III. Akılcılığı ön planda tuttuğu,

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

2 1934 yılında çıkarılan Soyadı Kanunu ile tüm vatandaşların isimlerinin yanında bir soyadı kullanmaları şartı getirilmişti.

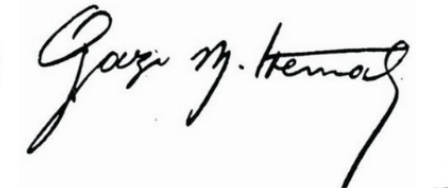
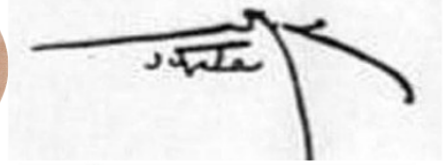
Bu Kanun ile;

- I. Herkese bir soyadı verildi.
- II. Sosyal sınıf farklılığı ifade eden unvanlar kaldırıldı.
- III. Ahlaka aykırı ve gülünç ifadelerin soyadı olarak kullanılmamasına karar verildi.

Bu Kanun'un sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Toplumda yaşanan isim karışıklığı sona erdi.
- B) Sosyal yönden ayrıcalık ifade eden isimler kaldırıldı.
- C) Toplumsal alandaki sorunlardan biri giderildi.
- D) Azınlıklar vatandaşlığa kabul edildi

3

Mustafa Kemal'in imzalarındaki değişime bakılarak hangi inkılaplar arasında bağlantı kurulabilir?

- A) Harf inkılabı – Millet mektepleri
- B) Üniversite reformu – TBMM'nin açılması
- C) Harf inkılabı – Soyadı kanunu
- D) Medeni kanun – Türk Tarih Kurumu

4 Atatürk'e göre "Lâiklik, asla dinsizlik olmadığı gibi sahte dindarlık ile mücadele kapısını açtığı için gerçek dindarlığın gelişmesi imkânını temin etmiştir." Laik devlette herkes, istediği dine inanmakta ve inançlarının gereğini yerine getirmekte özgürdür. Devlet vatandaşlarını dinlerine göre ayırmaz ve onlara dinlerine göre muamelede bulunmaz. Dini ve mezhebi ne olursa olsun bütün vatandaşlarını eşit tutar. Böylece millî birlik ve beraberliği sağlayarak toplumsal barışa katkıda bulunur.

Bu bilgiye göre;

I-Devlet yönetiminde şeri kurallar uygulanmıştır.

II-Akıl ve bilim esas alınmıştır.

III- Vicdan hürriyeti sağlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5 Osmanlı Devleti'nde ölçü, tartı, takvim ve saat gibi birçok alanda ikilik vardı. Bu durum hem ülke içinde hem de diğer ülkelerle olan ticari ilişkilerde kargaşaya neden oluyordu. Atatürk Dönemi'nde miladi takvim, uluslararası saat ve uluslararası ölçü-tartı birimleri kabul edilerek bu kargaşaya son verildi.

Buna göre takvim, saat ve ölçülerde yapılan bu değişikliklerle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Avrupa kültürünün ülkeye getirilmesinin
- B) Uluslararası ekonomik ilişkilerin geliştirilmesinin
- C) Toplumsal ilişkilerin düzenlenmesinin
- D) Bölgeler arası kargaşanın önlenmesinin

6 Türkiye İktisat Kongresi'nde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- Türkiye halkı millî hâkimiyetini hiçbir şeye feda etmez.
- Türkiye halkı kullandığı eşyayı mümkün olduğunca kendi üretir.
- Türkiye halkı zamanda, servette ve dış alımda israftan kaçar.

Bu kararlara göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yerli ve millî üretim artırılmak istenmiştir.
- B) Halk tasarruf yapmaya yönlendirilmiştir.
- C) Bütün yatırımların devlet tarafından yapılması kararlaştırılmıştır.
- D) Halkın yeni yönetim sistemine sahip çıkacağı vurgulanmıştır.

7 **Tarım Alanındaki inkılaplar;**

- 1925'te çıkarılan bir kanunla aşar vergisi kaldırıldı.
- Ziraat Bankası yeniden yapılandırıldı. Ziraat Bankası çiftçilere kredi vermesi için bir kamu kuruluşuna dönüştürüldü.
- Ankara'da, Yüksek Ziraat Enstitüsü kurularak çiftçilere modern tarım yapmayı öğretecek uzmanlar yetiştirilmesi hedeflendi.
- 1926'da çıkarılan bir kanunla da ziraatte kullanılan taşıtlar ve makineler için gereken akaryakıt ve zirai ilaçların gümrük vergisi kaldırıldı.

Verilen bu bilgilere göre tarımda;

I-İktisadi

II-Eğitim

III-Jeopolitik

IV-Hukuk

alanlarından hangilerinde gelişme yaşanmıştır?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) I, II ve IV
- D) I, II, III ve IV

8 "Benim yaptığım yenilikler birbirine bağlı ve birbirini tamamlayan yeniliklerdir."

Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün bu sözünü kanıtlar nitelikteki gelişmelerdendir?

- A) Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi - Şapka Kanunu'nun çıkarılması
- B) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması - Halifeliğin kaldırılması
- C) Misak-ı İktisadi Kararlarının alınması - Okuma yazma seferberliğinin başlatılması
- D) Saltanatın kaldırılması - Cumhuriyetin ilanı

9	Yapılan inkılap	Ait Olduğu Atatürk İlkesi
	Cumhuriyetin ilan edilmesi1.....
	Soyadı Kanunu2.....
	Uşak Şeker Fabrikasının açılması3.....
	Türk Dil Kurumunun açılması4.....
	Şeriye ve Evkâf Vekâleti'nin kaldırılması5.....

Tabloda verilen inkılaplar ve ait oldukları ilkeler hangi seçenekte doğru eşleştirilmiştir?

1	2	3	4	5
A) Halkçılık	Milliyetçilik	Devletçilik	Cumhuriyetçilik	Laiklik
B) Cumhuriyetçilik	Halkçılık	Devletçilik	Milliyetçilik	Laiklik
C) Laiklik	Milliyetçilik	Halkçılık	İnkılapçılık	Cumhuriyetçilik
D) Milliyetçilik	Halkçılık	Laiklik	Cumhuriyetçilik	İnkılapçılık

10

1924

Musiki Muallim Mektebi açıldı.
Okullarda resim ve müzik dersleri okutulmaya başlandı.

1934

Türk kadınına milletvekili seçme ve seçilme hakkı tanındı.

1928

Millet Mektepleri açılarak 16 - 45 yaş aralığındaki halka okuma yazma öğretildi.

Coğrafi ve tarihî özelliklerinden dolayı Ankara başkent oldu.

1923

Şapka Kanunu çıkarılarak kılık ve kıyafet düzenlemesi yapılmıştır. Türk milleti çağdaş bir görünüme kavuşmuştur.

1925

Şemada verilen bilgilere göre;

I-Siyasi yönetim merkezinde değişim yaşanmıştır.

II-Çağdaşlaşma yolunda toplumsal adımlar atılmıştır.

III-Eğitim, spor, ekonomik alanlarda yeniliklere imza atılmıştır.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III